

כ"ו שבט תשי"ג
11 פברואר 1953
פער/159

2453/13

אלו: מר א. ששון, ציר ישראל, רומא
מאח: ר. שילוח

אליאס היקר,

בהמשך להליפת המברקים והמכתבים בין פריז, רומא וחל-אביב
בענין צאדק, השבתי כי חמצא ענין בפרק נוסף מן ה"רומאן" שלנו עם
מצרים.

ראלף באנץ מסר לשר החוץ, איתן ולי, כי בהיותו בקהיר
שוחח ארוכות עם מחמוד פאוזי, בנוכחות הקול. מחמוד ריאד, מי שהיה
נציג מצרים בוועד ש"נ וכיום מנהל המחלקה הא"י. במסגל המצרי (סודיר
אל אדארה אלפלטמנייה) וד"ר עכאס פוסטפה עמאר, השר לעניינים
סוציאליים. שלשתם ידידי באנץ וביהוד מחמוד פאוזי ועמאר, שעבד
במחלקה הנאמנות של האו"ם חתה ידו של באנץ כמשך כמה שנים. פאוזי
מסר לבאנץ, בידעו שבאנץ יפגש אהנו ומבלי להזהירו שלא יספר לנו
על שיחתו, כי מצרים הגיעה למסקנה שיש לנסות לפתור את בעיית
הסיכסוך הא"י. מטעמים אגואיסטיים ערביים, אמנם רצוי אולי להקפיא
המצב הקיים, מחוץ הנחה שישראל תכרע חתה לחץ צרוחיה הכלכלי, וזה
המדיניות וכו', אולם צרכי האזור והרצון לחרוץ להשכנת יציבות באזור
מביאים המצרים למחשבה שיש לעשות מאמץ להגיע לפתרון. לדעת פאוזי
יש שלש בעיות המהיבות פתרון:

1. הפליטים - בענין זה הגיעו הוא וחבריו למסקנה כי הפתרון היחיד הוא: יישובם של הפליטים בארצות ערב ולא החזרתם לארץ. מוטב ליישנם אפילו כמדבריות ולא להחזירם לא"י, אמר פאוזי. לשם כך יש לחבוע מישראל לעמוד בדיבורה לשלם פיצויים. המצרים חושבים על יישוב פליטים אפילו במצרים וכשיגיעו למסקנות ברורות בענין זה - יעשו זאת בגלוי ולא בהסתר כאחרים.
2. הרציפות הטריטוריאלית בין מצרים לערב.
3. בינאום ירושלים - משמען באנץ כי הכינאום עומד גם בניגוד לעמדת ירדן - הסכים פאוזי לבאנץ, כי כעצם שאלה זו היא שנייה במעלה ואין לעמוד עליה.

בשיחה אהנו הסכים באנץ למסור לפאוזי בשוכו לקהיר כדרכו
לארה"ב, כי ספר לנו את דבריו. באנץ נחבקש על ידינו להעביר לשר
החוץ המצרי את חגובתנו כדלקמן:

(א) שמחנו לשמוע כי פאוזי סבור שצריך לפתור הבעיות
השנויות במהלוקת ומציעים כי הדרך הטובה היא קיום
פגישה בהקדם בין נציגים מוסמכים לבירור הבעיות. נהיה
מוכנים להיפגש בכל מקום ובכל רמה שתראה לפאוזי,
וכמוכן נניסור בסוד גמור דבר פגישה כזו.

(ב) אנו מקבלים גישה לבטיח הפליטים, וזו היא גם מדיניותנו המוצהרת אולם כדי להצמיד הדברים יש להיפגש ולשוחח.

(ג) אשר לבטיח האחרון שהזכיר, אין אנו מתנגדים לדון בפגישה המוצעת בכל הצעה שיצטרף הצד המצרי. אנו חוזרים ומדגישים כי הדרך הניאוחה היא פגישה בחקדם.

כאנך הבטיח להעביר לנו דו"ח על שיחתנו השנייה עם פאזי באמצעות אבן ונודיע לך השתלשלות הדברים.

ומכיון שעומדים אנו בפרשה דיבורים על פגישות עם ערבים - עניינדך לדעת שבזמן האחרון הוצעו לנו עוד שתי פגישות: -

1. ע"י יהודי אמריקני, ששרת בגרמניה ואשר החירד עם ספיד אל-אמאם. מסר לנו כי אמאם רוצה להיפגש באירופה עם נציג ישראלי וראה זה פלא, גם אינו מבקש שמישהו ישא בהוצאות נסיעתו לאירופה לשם כך.

2. באמצעות אחד המקשרים של מס"ן בלבנון הגיעה הצעה בשם כמאל ג'ונבלאם ואכרם חוראני, הגולה בלבנון ומחאבסן כיום אצל ג'ונבלאם, להיפגש עם נציג שלנו באירופה. הקוץ שבתצעה זו הוא הבקשה "נשא בהוצאות נסיעתם של ג'ונבלאם וחוראני. לא הכעיייה הכספיה היא המטרידה אותי, אלא עצם החביעה של אנשים אלה שאינם מחוסרי אמצעים כלל וכלל, היא המעוררת חמיתה. אעפ"כ השבתי חיובית להצעה ואני מחכה לפרטים על מקום ומועד זכו".

אשר למפיד אל-אמאם - עדיין לא השבתי חיובית ולא ברור לי עדיין מה להשיב. בסופו של דבר אני מניח כי החשובה חתיה חיובית גם במקרה זה. אם גם לא מתוך תקווה להגיע להוצאות מסוימות מפגישה כזו, הרי רק מתוך סקרנות ללמוד ולהבין מה דוחף פרו-נאצי איש מופתי זה למגע אחרו; שמא נלמד משיחה אחרו משהו. כרגיל ייחכן שמכל ההצעות הללו לא יצא דבר ואעפ"כ מצאתי לנחוץ לספר לך על החפתחיות אלו.

שוחחתי בימים אלה ארוכה עם י"ר החוק וייחכן שאצא חוד ה-בועיים הקרובים לביקור במקומות אחרים באירופה. בעיקר רצוני עז לבקר אצלך ואצל זיאמה, כדי לנסוח לרענן מחדש הדיון והמחשבה כבעיית החסינו עם הערבים.

בברכה,